

Prenumerata.

W Lwowie:

rocznie 14 zł. 40 ct.
kwartalnie 3 zł. 60 ct.
miesięcznie 1 zł. 20 ct.
półmiesięcznie 60 ct.
za odnośnienie do domu
miesięcznie 20 ct.

NA PROWINCJI:

rocznie 19 zł. 20 ct. pół-
rocznie 9 zł. 60 ct. kwar-
talnie 4 zł. 80 ct. mie-
sięcznie 1 zł. 60 ct. za
pół miesiąca 80 ct.

ZA GRANICĄ:

Drżaca się miesięcznie
1 zł. do 600 miejscow-
ych.

Prenumeratę przy-
maje się tylko od 1.
15. każdego miesiąca.
Koszt wynosi 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedziele i Święta o godzinie 8. rano.

Biuro Redakcji przy ulicy Kopernika 1. 9. (urząd telegraficzny)

Administracja i Ekspedycja przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Dziś: Kajetana.

Piątek: Cyrjaka.
Sobota: Romana.Niedziela: W. m.
Poniedziałek: Zuzanny.
Wtorek: Klary.
Środa: Hipolita.Kalendarz myśliwski: Wolno polować na kozły,
i jelenie przepiórki i dzikie gołębie na ptactwo bło-
tne i wodne.Wschód słońca o 4 g. 50 min.
Zachód słońca o 7 g. 20 min.
Barometr: 773 — Pogoda. Chwilow
deszcz może być.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza
petytowego pięciolamo-
wego 6 ct.

Reklamy w rubryce
"Nadesłane" 20 ct. od
wiersza.

Jedno ogłoszenie
drobne do 6 wierszy
20 ct.

Dołączenia do Kur-
jera (Prospekt, cyrkul-
larze etc.) przyjmują się
za cenę 1 zł. od 100 egz.
dla zamiejscowych a
50 ct. od 100 egz. dla
miejscowych prenume-
ratorów.

Rękopisów Redak-
cja nie zwraca.

Listy reklamacyjne
nieopłacone nie
podlegają opłacie.

Gal. towarzystwo muzyczne.

Niebawem rzeczy dzieją się w naszym towa-
rzystwie muzycznym: oto pan dyrektor Mikuli
przekonał się nareszcie, że kapelmistrzostwu i
nauczycielstwu równocześnie nadal poświęcać się
nie może, i sam zapewne z własnego popędu
zażądał rozdziału swoich czynności między siebie
i kogoś drugiego. Potrzeba zaś wiedzieć, że już
przed kilkunastu laty ten sam projekt wychodził
od członków towarzystwa na kilku z rzędu ogólnych
zgromadzeniach, ale był na wyrażne życzenie i
kontragitację dyrektora każdym razem z porządku
dziennego zepchnięty albo przegłosowany. Wtedy
zaś szło nie o zupełny rozdział czynności, ale
tylko o ustanowienie posady wicekapelmistrza,
któryby we wszystkim dyrektorowi był podległy.
Takiego jednak alter ego pan Mikuli żadną miarą
nie chciał mieć przy boku, grożąc natychmiastowem
podaniem się do dymisji w razie przyjęcia kapelmistrza.

Postawiona w ten sposób sprawa na ostrzu
miecza nie tylko w tym wypadku, ale w każdym
innym, gdzie tylko intencje dyrektora nie scho-
dziły się z intencjami członków, miały tylko ten
skutek, że w rzeczywistości pan Mikuli wyrobił
sobie rzędy absolutne w towarzystwie, tak, że
wydział, a nawet większość ogólnego zgroma-
dzenia zeszła do roli niemego potakiwania woli
dyrektorskiej.

Cóż się więc teraz stało, że pan Mikuli sam
zażądał wicekapelmistrza? Oto nie dla tego,
jakoby dotychczasową pracę uważał za przekrac-
zającą swoje siły; chociaż ta praca była nielada,
bo nie tylko od rana do nocy dawał lekcje, ale i
wszystkimi próbami sam dyrygował, a nadto

wykonował nadprogramową czynność władcy ab-
solutnego całego towarzystwa: był więc nauczy-
cielem, kapelmistrzem, prezesem de facto i ko-
mitetem decydującym tak dobrze administracyj-
nym jak artystycznym.

Właśnie jednak te rzędy absolutne, jakoteż
i ta wszechstronność zraziły doń tak członków
czynnych jak nawet wspierających. Znaczna licz-
ba ostatnich odpadła, a co do członków wykony-
wujących, wiadomą i widoczną to rzeczą, jak z to-
warzystwa powoli stało się towarzystewko, na-
stępnie stopniało do rzędu drużyny, a z dru-
żyny zrobiło się garsteczką. Dlatego to już pan
Mikuli nie chce nadal rządzić, bo nie ma kim
rządzić, a dawniejszem swoim postępowaniem
tak się postawił wobec wszystkich lwowskich kół-
tek muzycznych, że niema nadziei, aby zakle-
ciem wyrzeczonem pod jego firmą zdołał się po-
zlepiać rozczłonkowany, a tak poważny niegdyś
korpus.

Celem niniejszego naszego odezwania się
jest, wpłynięcie na Szanowny Wydział towarzy-
stwa muzycznego, aby, gdy już podjął się ręką,
która zbawiennie się zapowiada, nie załatwiał
rzeczy połowicznie! — Nie jest to wprawdzie rze-
czą tak łatwą, temu, który dotychczas był trzy-
many w niemowlęctwie, stanąć od razu samoi-
stnie i bez odwołania się poza siebie, samemu
kompetentnie decydować; ale przecież niech przy-
najmniej Wydział wydobędzie ze siebie tyle sta-
nowczości, na ile go stać obecnie. Kiedy wreszcie
Szan. Wydział wzięł rządy na siebie, niechże się
przedewszystkiem sam siebie zapyta, co jest ce-
chą dobrego administratora? Na to odpowiedź
taka, że nie jest jego cechą, aby w licznych
specjalnych zawodach, współczynnych w skom-
plikowanym korpusie, miał sam być zawodowo
wykształcony, ale, aby siłą zawodowych, które ma

pod ręką, użył stosownie, a jeżeli czuje ich nie-
dostateczność, aby takowych z poza swego koła
stosownie dobrał; — jednym słowem, aby się do-
brymi ludźmi otoczył. Przyklasnąć należy myśli
rozdzielenia kapelmistrzostwa od nauczycielstwa,
ale do każdej z tych funkcji potrzeba wybierać
stosownie, a przedewszystkiem materiał użytko-
wać, który się ma pod ręką.

W ciągu lat wielu okazało się dowodnie, że
p. Mikuli naczelnym kierownikiem szkoły kon-
serwatorium być nie może, bo pomijając niesto-
sowność stawiania na czele konserwatorium człon-
ka takiego, który sam nie jest skończonym i pa-
tentowanym konserwatorzystą, widzimy, że pan
Mikuli tę szkołę bardzo niestosownie nauczy-
cielskimi siłami obsadzał, tak dalece, że szkoła
obecnie rezultatu nie wykazuje prawie żadnego.
Pocóż więc robić dalsze eksperymenty z tym,
któremu do eksperymentowania zbyt wiele czasu
nie pozostaje? Wszakże p. Mikuli ma swoją spe-
cjalność. Należy więc ją tak spożytkować, aby
najlepszą jego stroną wyzyskać, a tą bez wąpie-
nia jest nauczycielstwo fortepianu. Jako nauczy-
ciel na tym instrumencie dał p. Mikuli świetne
dowody, i jako taki nietylko w kraju ale i po-
za nim jest zaszczytnie znany i uznany. Za wie-
lostronnem było dotychczasowe pana Mikulego
zajęcie w towarzystwie, a jeżeli komitet po-
wierzy mu kierownictwo całej szkoły, zajęcie je-
go nie przestanie być wielostronnem, i siły swoje
będzie użytkowywał nieproduktywnie, zamiast
używania ich na zaszczyt, zarówno dla kraju jak
dla siebie. Takie odsunięcie pana Mikulego od
wszelkiego kierownictwa nie będzie bynajmniej
zcieśnieniem jego działalności, ale przeciwnie,
niezmiernem jej rozszerzeniem, gdyż jako kapel-
mistrz i kierownik szkoły nie zaimponował na-
wet Lwowu, gdy jako specjalista nauczyciel for-

Weselna misa

nowella Ouidy.

(Ciąg dalszy)

Zdawało mu się w pierwszej chwili, że sama
zmora go przyniotła, że upał oślepił go i ubez-
władnił; przecierając oczy wyteżał wzrok na
wszystkie strony.

Opamiętawszy się po chwili zaczął głośno
wołać Pastora. Stary lazar, który w pobliżu
drzemał w zagłębieniu bramy, zbudzony woła-
niem powstał i potrząsnął go za rękę.

— Nie krzyż tak chłopcze — rzekł — gdyż
i ciebie w końcu zabiorą. Straż miejska przecho-
dząc tędy niedawno schwyciła twego psa.

— Co? — krzyknął Faello z takim wyrazem
rozpaczy, że aż mrowie przeszło obojętnego la-
zara.

— Tak, tak, schwycili go na sznurek, pra-
wił dalej. Wiesz przecie, że prawo zabrania by
psy bez właściciela włóczyły się po mieście. Nad-
biegli z kilku stron i paf! już leżał ze strycz-
kiem na szyi, zanim się mógł opamiętać. Zmiał
się przyjdź do siebie i nie patrz na mnie takim
wzrokiem. Pies twój żył jeszcze, gdy go wsadzali
do wózka.

— A muł, coż się stało z mułem? — wy-
jęknął Faello.

— Muła zabrał ktoś jak swego, gdy psa

nie stało. Patrzyłem na to, lecz nie mogłem się
wdawać w to, co do mnie nie należy.

I znów wśród pustej ulicy rozległ się stra-
sny głos Faella — Pastor! Pastor! gdzież ja
mam ciebie szukać przyjaciela? O te szatany
przeklęte!

— Cicho — mruknął lazar, bo cię jesz-
cze zamkną za hańbienie straży. Mego chłopca
niedawno zamknęli na cały tydzień za to, że
chciał obronić psa przed tymi posiepakami. Zre-
szta krzyk nie ci nie pomoże. Biegnij co tchu
na strażnicę, może go jeszcze zastaniesz żywego,
choć co prawda zdusili go porządnie rzucając
do wózka.

Jak strzała popędził Faello na wskazane
miejsce, ledwie dotykając bosami nogami rozpa-
lonego bruku. Zapomniałszy o mule i wózku le-
ciał ratować psa ukochanego. Tymczasem upał
srożył się coraz większy, prawdziwy sierpniowy
włoski upał, który wszystkie żyjące stworzenia
zapędza do mieszkań i opustasza ulice, jak gdy-
by anioł śmierci dotknął je różeczką swoją. Pro-
stopadłe promienie słońca paliły mu głowę i
szyję, bruk bose nogi; nieważał na to wszystko,
nie myślał nawet o tem, byle tylko na czas je-
szcze dążyć. Gdy wreszcie dobiegł do strażnicy,
wyglądał sam jak pies wściekły. Oczy krwią mu
zapłynęły, wyschnięty język przylegał do podnie-
bienia, piana wystąpiła na usta. Oboma pięści-
mi zaczął bić w bramę wołając: tu jest mój pies,
oddajcie mi psa!

Bramę uchylono z wolna. Gniewny jakiś u-

rzędnik popatrzył na niego i groźnie zapytał, jak
śmiesz w tak gwałtowny sposób dobijać się do
drzwi urzędu.

Faello odchodząc już od przytomności krzy-
czał:

— Ukradliście mego psa, zadusiliście go;
wiem pewnie, żeście go tu przywieźli; ja muszę
widzieć go koniecznie, albo wam wszystkim głó-
wy porozbijam. Puszczaj mnie i prowadź do psa!

— Wynos się opętancze, bo cię każę za-
mknąć do więzienia! wrzasnął rozgniewany urzę-
dnik i silnem pchnięciem wytrąciwszy za próg
Faella, zatrasnął mu bramę przed nosem.

— Złodzieje, łotry, rozbójniki — krzyczał
ten biedaczysko — puszczajcie mnie! Jakiem
prawem mogliście chwycić mego psa; on pełnił
swoją obowiązki i pilnował muła. Zabraliście go,
a muła tymczasem skradziono. Ludzie — wołał
a przy lały mu się z oczów, wysłuchajcie mnie.
Ja tego psa kocham jak siebie samego, to mój
jedyń towarzysz i przyjaciel. On ze mną pra-
cuje i głód znosi, a wy, wyście go zadusić
chcieli. Ja wam będę służyć jak niewolnik, będę
pracować dla was jak zwierzę, tylko mi pozwól-
cie zobaczyć psa, choć na chwilę.

Zamknijcie mnie do więzienia, pójdę chętnie,
a jego puścić, niech wraca do domu, do dzie-
wcząt. Puszczajcie, czy słyszycie!

Lecz zamknięta brama i mury kamienną nie
odpowiadały na jego wołanie. Tłukł pięściami
w drzewo, drapał kamienie, przeklinał, to znów
płakał jak dziecko i błagał aż w końcu runął
na ziemię.

tepianu, będący jedyną z ostatnich żywą tradycją Chopina, nie tylko krajowi ale i zagranicy imponuje, zwłaszcza w tych czasach, gdzie materializm nawet w dziedzinie sztuki wkroczył i tęgość artystyczną nie podług tego oceniają, o ile dzieła sztuki do duszy przemawiają, ale o ile one działają na zmysły. Możeby ten zębny i poniżający sztukę kierunek mógł być zażegnany wpływem artystów inaczej a szlachetniej myślących, do których niezaprzeczenie w pierwszym rządzie p. Mikuli należy; ale potrzeba aby każdy z tych inaczej myślących takie stanowisko zajmował, ażeby na niem mógł imponować.

To samo, co się powiedziało o panu Mikulim, da się zastosować i do innych nauczycieli, w towarzystwie obecnie funkcjonujących. Któż ze smakoszy muzykalnych nie wie, że między skrzypkami lwowskimi największy, najszlachetniejszy, iście klasyczny ton w pociągnięciu smyczka ma pan Kozłowski? Któż jednak wyzyskał w towarzystwie muzycznym tę jego właściwość? Oto w ciągu tylu lat jego tam funkcjonowania, usłyszeliśmy go raz tylko, i to nie na skrzypcach, lecz na altówce, grającego trzydziestokilkotaktowe solo w kwintecie Sgambattiego! Widząc swój artym tak zapoznany i poniewierany, nie dziwnego, że z artysty skrzypka tak świetnie się zapowiadającego przed dwudziestu laty, stał się nauczyciel fortepianu, solową grę na kołku zawiesił, i zdegradował się własnowolnie na orkiestrowego skrzypka. Dalej któż z muzykalnie wykształconych nie wie, jak wybornym harmonistą, kontrapunkcistą i instrumentatorem jest pan Słomkowski? Są to siły do obecnego składu towarzystwa należące, ale żadna z nich nie jest użyta w myśl zawodu i rutyny, jaką sobie wyrobiły.

Coby to za świetna była szkoła towarzystwa, gdyby Wydział tych sił umiał stosownie użyć, a brakujące stosownie dobrać!

Tych kilka słów niech starczy tymczasem jako zapowiedź dalszych uwag, jakie autor niniejszego artykułu chciałby przy danej sposobności wyrazić dla podniesienia instytucji, która mu tak leży na sercu.

Kolonja wakacyjna chłopców w Hucie Korostowskiej.

Za kilka dni kończy się pobyt wakacyjny pierwszej serji kolonistów, która 7 wieczorem wraca do Lwowa, aby ustąpić miejsca serji drugiej. W zeszłą niedzielę wybrali się chłopcy na nabożeństwo do sąsiednich miejscowości; młodsza partja w liczbie 20 poszła z nauczycielem do cerkwi w Koziowie, oddalonej ztąd o 5 kilometrów; starsi i wytrwalsi wybrali się zaś do Skolego na nabożeństwo, chcąc okazać, że się tak zahartowali, iż im marsz 13 kilometrowy nie

sprawia żadnej trudności. W Skolem wysłuchali mszy św. odprawionej przez ks. Józefowicza, katechetę gimnazjalnego ze Lwowa, który następnie odwiedził kolonję w Hucie i pobłogosławił serdecznie młodzież. Po nabożeństwie zaprosił kierownik szkoły skolskiej p. Dubanowicz chłopaków do siebie na spoczynek i uraczył ich śniadaniem, poczem drużyna młoda żwawo i bez uciążenia zrobiła znowu piechotą przestrzeń 13 kilometrów z powrotem do Huty, ukrócając sobie długi marsz przyspiewywaniem wesołych piosenek. Można sobie wyobrazić z jakim apetytem tego dnia jadło bractwo objad! Instytucja kolonji wakacyjnych, ciesząca się u nas tak ogólną sympatją, dziwnego doznała ocenienia ze strony ruskiej. Oto znany z zeszłorocznego wiecu ruskiego p. W. Nahorny pisząc w *Dile* o instytucji kolonji wakacyjnych, podaje krótki obraz rozwoju i organizacji kolonji wakacyjnych w krajach zachodnich Europy, a potem dodaje: „Od jakiegoś czasu zaszła i do nas moda (sic!) kolonji wakacyjnych. Inicjatywa u nas we Lwowie wyszła od Polaków, a to z różnych przyczyn i gdy przypatrujemy się temu bliżej, musimy otwarcie powiedzieć, że więcej dla mody niż z rzeczywistej ludzkości (szczo bolsze zadla przyczyn mody jak samoj humannosti).

Pan Nahorny trzyma się więc widocznie zasady, że wszystko, co Polacy podejmują, jest zdrożnem, albo co najmniej podejrzanem, zasady wyrażonej w znanym ulotnem zdaniu: „Selbst die Tugenden der Polen sind nichts als glänzende Laster“.

P. Nahorny widocznie podejrzewa towarzystwo pedagogiczne, które zajmuje się tak skutecznie sprawą kolonji wakacyjnych, o jakieś tendencje polityczne. Najlepszym dowodem, że się myli i że jego sąd o tej instytucji czysto humanitarnej jest stronniczym i niesprawiedliwym, jest fakt, iż młodzież w kolonji wakacyjnej tak w roku zeszłym w Żabiu, jak i tego roku w Hucie chodzi na nabożeństwo do cerkwi ruskiej, że śpiewa przeważnie pieśni ruskie, jak znane piosenki „Jak Boh daś“, „Myr wam bratia“, „Daj nam boże dobryj czas“, „Tam de Dniper“, „Szczoz ja bidny budu dijaty“ itp. Wszystkich tych piosenek nauczyli się chłopcy już w lwowskich szkołach ludowych, co także dowodzi, że w tych szkołach nie panuje taka rusinofobia, o jaką szkoły lwowskie pomawiają niechętnie nam dzienniki wiedeńskie na podstawie mylnych i złośliwych informacji.

Najwymowniejszym zaś protestem przeciw zapatrywaniu p. Nahornego na kwestję kolonji wakacyjnych w kraju naszym jest głos zacnego „króla bojków“ p. R. Tyszowieckiego z Synowódzka, który nie bojąc się urojonego widma polonizacji, zainicjonowaną przez Polaków kolonję wakacyjną szczerem ruskim słowem do siebie

zaprosił i z prawdziwie słowiańską serdecznością ugościł. Niechby się więc korespondent *Dila* p. Nahorny od owego zacnego ruskiego gospodarza nauczył prawdziwego „humanisty“, a wówczas odwyłby może od nałogu podejrzewania Polaków o ukryte jakieś zamiary zawsze i na każdym kroku.

Rozwój przemysłu krajowego.

Nowa Reforma podjęła dyskusję, wszczętą w *Kurjerze* naszym przez inżyniera K...a, którego głos umieściliśmy ubiegłego tygodnia właśnie w tym celu, aby pobudzić rozprawę nad ważnemi kwestjami przemysłu krajowego.

Dziennik krakowski pisze co następuje:

Autor streszcza swoje wnioski w następujący sposób:

1. Sejm przyznaje politechnice lwowskiej, jako szkole, stojącej na równi z uniwersytetem, odpowiednią reprezentację w Sejmie.

2. Sejm przybiera do komisji przemysłowej, jako ciało doradcze: „Towarzystwo politechniczne lwowskie“, które z łona swego wydeleguje grono inżynierów wytrawnych.

3. Sejm wzmoćni komisję przemysłową gronem wybitnych kupców i przemysłowców.

4. Sejm uzna komisję przemysłową, jako ciągle trwającą, aby przy zebraniu się Sejmu, wnioski były gotowe a obrobione.

5. Sejm przeznaczy rok rocznie 100.000 złr. na cele przemysłowe.

6. Sejm upeważni Bank krajowy do zakładania fabryk (o ile to jeszcze nie jest w statucie Banku) na rachunek kraju, a to w skutek propozycji komisji przemysłowej.

7. Sejm wezwie c. k. rząd, aby fabryka jakakolwiek, założona czyim bądź kosztem, wolną była przez lat pięć od wszelkich możliwych podatków.

8. Sejm wezwie c. k. rząd, aby początkujący rzemieślnicy, którzy na własny rachunek rzemiosło samoistnie chcą prowadzić, byli wolni przez lat dwa od podatku zarobkowego i dochodowego. (Całkiem naturalnie, iż ta propozycja musiałaby być gruntownie przestudjowaną i obostrzoną, aby uniknąć nadużyć).

9. Sejm wezwie c. k. rząd do reorganizacji u siebie służby technicznej rządowej i to w tym duchu, jak politechnika jest podzieloną.

10. Sejm poleci również Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie podobnej reorganizacji.

11. Sejm uchwali regulamin budowniczy dla wszystkich miast powiatowych, aby już raz przyjść do ładu w naszych miasteczkach. Każde miasteczko powiatowe powinno obsadzić posadę budowniczego technikiem, wykazującym się przepisaną kwalifikacją; do technika tego będzie należało

— Co ja pocznę — mruzczał — o święty Rochu, ty kochasz psy i opiekujesz się niemi, ty nie dasz zginąć Pastorowi.

Po chwili umilkł i stracił przytomność, a tylko słońce piekło dalej bez litości omdlałego człowieka. Gdy po chwili oczy otworzył, ujrzał znajomego lazaronu pochylonego nad sobą.

— Coś mnie gnało pójść tu za tobą i widać, że dobrze zrobiłem. Jak ci jest teraz... omdlałeś z gorąca, nakryj zaraz głowę, bo z słońcem teraz żartów nie ma.

— Gdzie pies — szeptał biedny Faello usiłując się podnieść.

— Trzeba było grzecznie prosić, a możeby go byli puścili. Łajanie na nie się nie przyda; oni silniejsi są od nas, i słuszość zawsze po ich stronie. Dziękuj Bogu, że nie było więcej strażników, inaczej już byś pewnie siedział w kozie. Tak, tak, takie teraz czasy; oto owa wolność upragniona, za którą my starzy walczyliśmy tylokrótnie.

Bodaj przepadła! za każdą kulę wystrzeloną w obronę wolności dostaliśmy nowy podatek. Usunąć się tu w cień i zaczekać chwilę; wiem jak twój pies wygląda, więc pójde popatrzeć, czy jeszcze żyje.

Faello oparł się plecyma o bramę i czekał; czuł żar w mózgu a pulsa biły mu jak młotem. Gdyby mu teraz wskazano człowieka, który złapał Pastora, ubiłby go z pewnością. Nierozsądne prawa częstokroć prowadzą do zbrodni.

Po kilku chwilach, które mu się wiekami wydały, lazaron powrócił wreszcie. Pies żyje,

rzekł szybko, lecz rzuca się i sroży, tak, że musiano go związać. Przypuszczają, że wściekły. W nocy zabiją go pewnie, jeśli do tego czasu nie będzie wykupiony.

Faello jęknął.

— Żądają dwadzieścia pięć franków za wykup, a drugie tyle za karę, że jednego z nich pokasał. Potrzeba zatem pięćdziesięciu franków.

— Ależ ja nie posiadam nawet pięćdziesięciu centymów.

Głowa Faella pochyliła się na piersi gorzko zapłakał. Lazaron ruszał ramionami i patrzył milcząc na niego.

— Oto jest wolność — zawołał wreszcie — a my trutnie walczyliśmy za nią.

Faello nie usłyszał słów jego; każda żyłka drgała w nim z bólu. Więc pies jego wierny ma ginąć dla braku pięćdziesięciu franków!

— Czyż w żaden sposób niemożesz postarać się o pieniądze, kiedy ci na tym psie tyle zależy? I potem dodał cicho:

— Widzisz, oni go ubijają, bo to pies rzadkiego gatunku; jakiś profesor dawno już ma oko na niego, żeby go żywcem pokrajać lub spalić. Wiesz przecie, że ci mędracy w ten sposób chcą się prawdy doszukać.

Faello jęknął raz jeszcze a potem wyrwał się z rąk lazaronu i jak szalony popędził do miasta.

Rozpacz dodawała mu sił nadludzkich; biegł płacząc i wołając:

— O szatany przekłete!

Niewiedziało sam dobrze, co pocznie teraz, lecz postanowił sobie, że pięćdziesiąt franków

dostać musi, choćby je miał porwać ze skarboxy kościelnej, lub z kantoru wekslarza.

Będzie próbował najpierw dostać pieniędzy w sposób uczciwy, a jeśli go zawód spotka, woli raczej sam pójść na galery, niż pozwolić zameczyć Pastora.

Nagle szczęśliwa myśl mu zabłysła; może pan Baldassare zechce pożyczyć. Faello nie miał nic w ustach od dnia wczorajszego; cały był złany potem.

Błędni oczyma patrzył na białą kurzem okrytą drogę do Imprunety; krew uderzała mu gwałtownie do głowy. W jaki sposób dowlókl się do wsi z powrotem, nieumiałby sam wytłómaczyć; biegł, spoczywał i znów spieszył dalej, zataczając się nieprzytomny. Czwarta wybiła na wiejskim zegarze, gdy stanął przed domem bogatego garnarza. Prosił, by go zaprowadzono do pana Baldassare.

— Pewnie zgubił pieniądze — pomyślał sobie czeladnik i pospieszył wywołać majstra.

— Łotrze, czyś zgubił pieniądze? Zaraz go prowadzić do sądu — krzyczał majster zaczerwieniony z gniewu, wyskakując z mieszkania.

Faello w milczeniu sięgnął ręką do kieszeni i oddał mu pokwitowanie bankiera. Pan Baldassare obejrzał je najdokładniej, przeczytał do końca i uspokojony jeszcze gniewnie pomrukiwał: po cóż go przestraszono bez powodu.

(Dokończenie nastąpi).

również wykonywanie polieji ogniowej i budowniczey nie tylko w mieście powiatowem, ale i w miastach w powiecie położonych.

12. Sejm wezwie rady powiatowe, aby celem podniesienia przemysłu domowego, wyznaczyły kwotę co najmniej sto złr. rocznie, i to na cele wspólne, bez różnicy, czy kwota ta będzie w tym lub innym powiecie użyta. Fundusz ten przechodzi do dyspozycji Sejmu i według projektu komisji przemysłowej zatwierdzonego, uchwałą Sejmu ma być użytym.

13. Sejm poleci gminom wiejskim, aby celem podniesienia dobra i dochodu gminnego, rok rocznie przeznaczają na zakupno drzewek owocowych szlachetnych kwotę od 20 do 50 złr. i to przez lat 10. Dostarczaniem tych drzewek, mają się zająć Wydziały powiatowe, jak również mają czuwać nad wykonaniem tej ustawy. Nauczyciele zaś szkół ludowych mają działalność szkolną odpowiednio pouczać, nie tylko o potrzebie hodowli tych drzewek, ale mają w stosownej porze, praktycznie, inne drzewka w obec działwy uszlachetniać, tak aby każdy uczeń, przekonany o wartości sadownictwa, mógł je w dalszym życiu kultywować.

Miedzy wnioskami temi są niektóre niedokładne — inne nie należą ściśle do przedmiotu, inne, na które bezwarunkowo i bez zmiany zgodzić się możemy. Autorowi należy się w każdym razie zasługa, iż tem sformułowaniem wniosków, stworzył dobrą podstawę do dyskusji, którą też chętnie podejmujemy.

Na punkt pierwszy — zgoda. Przy najgłębszym uznaniu, jakie mamy dla patriotyzmu, wierności zasadom, i świetnych zdolności głównego w Sejmie oponenta przeciw głosowi wirylnemu rektora politechniki lwowskiej — oświadczamy się za tym wnioskiem ze względu na jego praktyczną doniosłość.

Wnioski 2, 3 i 4 — łączą się ściśle ze sobą, a w tej formie przyjęte być nie mogą. Do komisji przemysłowej Sejmu stali delegaci towarzystwa politechnicznego przyjęci być nie mogą — mogą być tylko do specjalnych kwestyj *ad hoc* powoływani jako rzeczoznawcy. Toż samo odnosi się do punktu trzeciego o wzmocnieniu komisji „gronem“ wybitnych kupców i przemysłowców. Zaś punkt czwarty — uznanie komisji przemysłowej jako ciągle trwającej, nie jest zgodny ze statutem krajowym i z regulaminem, które pozwalają tylko dla większych projektów ustaw uchwałać ciągłość komisji, i to za sankcją cesarską. Ale dobry zamiar tych wniosków da się inaczej osiągnąć: przez reorganizację i rozszerzenie istniejącej przy Wydziale krajowym kuratorji dla spraw przemysłowych, tak, aby jej projekta odznaczały się tą cechą praktyczności, o którą głównie autorowi chodzi, i mogły — za pośrednictwem Wydziału krajowego — „gotowe i obrobione“, jak chce autor, wchodzić na stół obrad Sejmu.

Na wniosek piąty: „Sejm przeznaczy rok rocznie 100.000 zł. na cele przemysłowe“ — najzupełniejsza zgoda. Ku temu też idziemy, — Od chwili jak poseł Romanowicz w r. 1881 wniósł o wyznaczenie skromnej na razie kwoty 10.000 zł. na ten cel, co Sejm wówczas obciął na połowę — pozycja ta w budżecie wzrosła do 50 tysięcy zł. a wzrost jej do cyfry, przez autora wskazanej, jest nieunikniony i oby najrychlej nastąpił.

„Sejm upoważni Bank krajowy do zakładania fabryk“ — oto punkt najtrudniejszy. Z czego? Wszak nie z tego miliona, który jest dotacją Banku krajowego, a tem mniej z tego, co zaufanie publiczności zniesie do Banku na rachunek bieżący, na asygnaty i książeczki, to bowiem może być umieszczone na krótkie terminy, ale nigdy unieruchomionem w fabryce. Zakładania fabryk przez Bank nie boimy się, ale trzeba na to odpowiednich funduszy, któreby można zaryzykować. Czy zaś w tej chwili — w tym roku — mógłby kraj dla Banku przynajmniej drugi milion pożyczyć; o tem tak wątpimy, że nie moglibyśmy teraz tego popierać.

Uwolnienie nowych fabryk od podatku na 5 lat, a raczej wezwanie rządu, aby to uczynił, to dopiero połowa wniosku. Wątpimy, czy takie wezwanie odniesie skutek, zwłaszcza w obec naszej polityki wiedeńskiej, która ośmiela rząd do odrzucania wszelkich naszych życzeń. Ażeby zaś mieć choć jakąkolwiek nadzieję, że to życzenie uwzględnionem będzie, a na wszelki wypadek ze

strony kraju uczynić wszystko co możliwe, dla dania zachęty zakładaniu fabryk, koniecznem jest uwolnienie nowych fabryk nie na 5, ale najmniej na 10 lat od dodatków krajowych, indemnizacyjnych, powiatowych i gminnych. Byłaby to już wcale poważna ulga. W tej sprawie powołujemy się na artykuły, które nasz były kolega w redakcji dr. Rutowski zamieszczał w *N. Reformie*, a powtórzył następnie w wybornej książce o przemysle krajowym.

Ale nie moglibyśmy się zgodzić na punkt następny, aby początkujący rzemieślnicy byli wolni przez dwa lata od podatku. Nie zbywa nam na ilości rzemieślników; jakoś ich i siłę ekonomiczną podnieść, oto zadanie. Postanowienie takie wytworzyłoby chwilowo bardzo wielką konkurencję, któraby temu głównemu zadaniu bynajmniej nie podołała, a zaszkodziłaby tylko tym, którzy już przez czas dłuższy wśród gorszych warunków pracują.

Na reorganizację służby technicznej (punkt 9 i 10) zgoda.

Regulamin budowniczy dla wszystkich miast powiatowych byłby niemożliwym. Są bowiem między niemi miasteczka, mało czem od wsi różne, są wielkie miasta, które większym zadaniom podołać mogą. Pod jeden szablon wszystkich podciągać nie można. Raczej upomnieć by się należało, ażeby obowiązująca już ustawa budownicza dla 22 miast i miasteczek, była rzeczywiście w życie wprowadzona.

Niepraktycznym jest 12 punkt wniosków. Gdyby każdy powiat złożył 100 zł. rocznie na podniesienie przemysłu domowego, byłoby 7.400 zł. rocznie. „Za mało, aby żyć, za wiele, aby umierać“. Autor chce, aby tę sumę przełać do krajowej, oddając ją do dyspozycji sejmu. Dla tak małej sumy nie warto wprowadzać w naszą autonomiczną skarbowość nowej a bardzo wątpliwej wartości, zasady, żeby Rady powiatowe uchwalały z dodatków powiatowych sumy, które nie one, lecz sejm ma rozporządzać. Sejm nawet, twierdzimy, nie miałby prawa tego uchwalać, jego fundusze bowiem według statutu krajowego mogą powstawać tylko z dochodów majątku krajowego i z dodatków do podatków, a przymusu przyczyniania się Rad powiatowych do funduszu krajowego, statut krajowy nie zna. Przytoczoną krytykę *N. Reformy* pochwalamy w zupełności, i podajemy ją dla wiadomości autora, tudzież dla rozbudzenia w tej mierze wymiany zdań.

Kongres antropologiczno - archeologiczny w Wrocławiu.

Wrocław 3. sierpnia. Nie widząc dawno Wrocławia, zaledwie go poznałem, tak fizjognomia miasta zmieniła się przez te ostatnie lat trzydzieści. Dokoła starego miasta powstało inne nowe, o szerokich, pięknych ulicach, pełne zieloności i kwiatów. Pomimo jednakże powiększenia się miasta, ruch w niem bardzo nieznaczny, co zapewne ogórkowej porze przypisać należy. Teatr pustkami stoi i tylko w licznych katolickich kościołach spotkałem się z tłumnie zgromadzonymi ludźmi.

Obejrzawszy miasto i przypomniałszy sobie dawnych znajomych, stare budynki, ratusz, uniwersytet i kościoły, odwiedziłem też i starych znajomych.

Zaszedłem najpierw do A. Mosbacha, lecz z żalem w złem go zastałem zdrowiu. Zestarzał się i podupadł na siłach, tak iż trudno mu wyjść z domu. Pocieszył mnie za to widok dra. Nehrunga, który jak zawsze w dobrem zdrowiu i dobrym humorze wita znajomych.

Po małej scenie z dorożkarzami, wydzierającymi sobie pasażera, z koniem, któremu żebrak nader ciekawie wyglądał z boków, jechałem na Gartenstrasse do Concerthausu, gdzie odbędzie się kongres. Już zdążyła widać front ustrojony w wieńce i chorągiewki. Przez piękny, na słupach oparty przedsionek wchodził się do biura, gdzie zapisać się można do liczby członków i dostać kart wstępnych na wycieczki do zoologicznego ogrodu, na Sobótkę etc. urządzonych dla członków kongresu. — Ztamtąd przeszedłem do sali posiedzeń. Ogromna ta sala, bardzo gustownie udekorowana draperjami i to głównie czerwone-

mi z białem jako narodowymi kolorami Śląska. W sali kilkanaście tylko zastałem osób, lecz między niemi Schliemana. Wysokiego wzrostu, o wysokim czole, ognistym oku, energicznych ruchach — tak wyobrażają go sobie — tymczasem jest to niska figurka, trochę łysy, o małych oczkach i najzwyczajniejszej twarzy. Urok się rozwiewa i tylko się pocieszam, że pani Schliemanowa swoją powierchownością a mąż jej swemi wykładami wynagrodzi to pierwsze rozczarowanie.

Dziś o godzinie 6 jest pierwsze powitalne zebranie, na które prawdopodobnie kilku Polaków przybędzie. Wystawa już otwarta, okazy poznańskie nadeszły i bardzo się podobały.

Porządek dzienny ogłosi dopiero dzisiaj o godzinie 6 p. Virehov jako przewodniczący. Czy rozprawa „O pierwotnych mieszkańcach między Elbą i Wisłą“ będzie na niem umieszczoną, to rzecz niepewna, bo z powodów, których łatwo się domyślić, proponowano już nawet urządzenie dla tego kilku innych osobnej sekcji.

(Dz. Pozn.)

KRONIKA.

Noony dramat. Dawno już ucichła głośnie sprawa moderstwa Korkesów przed kilku laty i wtenczas już miały władze dostateczną wskazówkę, jakim wyszynkom należy udzielać pozwolenia na wyszynk w późnych nocnych godzinach. Doświadczenie to jednak nie pouczyło władz bezpieczeństwa niczego, a najlepszym tego dowodem jest szynk Kurzweila Józefa przy ulicy Żółkiewskiej pod l. 35. Jest to nora w całym tego słowa znaczeniu, widowia ciągłych bujek i awantur, a dla czego cieszy się ona osobiwszemi względami policji, i właścicielowi pozwolono lokal trzymać otwarty do godziny pierwszej po północy, to w samej rzeczy zagadka. Wobec tego niedziwno, że wydarzył się tej nocy wypadek, który może policji oczy otworzyć:

Już po godzinie pierwszej wszedł do tego szynku szewc, nazwiskiem Orszulewicz, nieco już podchmielony i zażądał wódki. Odmówiono mu, z czego wywiązała się sprzeczka, wśród której Orszulewicz wyjąwszy ostry nóż szewski ngodził Kurzweila, właściciela szynkowni w kolano i przebił je aż do kości. Kurzweil padł; — stało się zamieszanie i rozbiegnięto się za policjantem. Za chwilę nadszedł żołnierz policyjny Brzycki, a uczynił to na własną odpowiedzialność, nie wolno mu bowiem było bez ajenta wejść do szynkowni. Słyszając jednak o zranieniu, wszedł i zaledwie zbliżył się do Orszulewicza, ten stojąc z nożem otwartym w rękę, rzucił się na policjanta i przebił mu lewą nogę. Żołnierz silny i rosty jak dąb, rzucił się mimo otrzymanej rany na zbója i przy pomocy kilku obecnych powalił na ziemię i związał; poczem poprowadził go na policję. Gdy już byli koło cerkwi św. Mikołaja, policjant osłabł skutkiem wpływu krwi z rany i upadł na ziemię, niepuszczając jednak z rąk Orszulewicza. Tak przeszło pół godziny zanim znaleziono drugiego policjanta, który z całą eskortą przechodniów trzymających zbója, poprowadził go na policję. Żołnierza Brzyckiego odwieziono natychmiast do szpitala wojskowego, Kurzweil zaś leży w domu, ale mała jest nadzieja utrzymania go przy życiu, w pierwszej bowiem chwili nie dano mu pomocy i krwi za wiele upłynęło. Śledztwo w toku.

„Sohwamm drüber“. Taki nagłówek noszą najnowsze kofekcyjne papiery listowe i koperty. Pomysłowy fabrykant robi na tym figielku niewątpliwie dobry interes, jest bowiem nadzieja, że niektóre instytucje finansowe, koleje a nawet redakcje niektórych pism zechcą się obficie zaopatrzyć w tę nowość.

Wypadek kolejowy. Kiedy dzisiejszy południowy pociąg osobowy kolei Karola Ludwika przejeżdżał między stacją Słotwiną a Bochnią, spostrzegł nagle maszynista Minkus, iż w odległości około 300 kroków położyła się na prawej szynie jakaś wieśniaczka, aby w ten sposób znaleźć śmierć. Maszynista z użyciem wszelkich środków zdołał jednak wstrzymać pociąg w odległości 12 kroków od onej kobiety, którą następnie aresztowano i odstawiono do sądu powiatowego w Bochni. Aresztowana była nie zupełnie trzeźwą, ale świadomą dokładnie swego czynu.

Roznica męzenników. Dnia 5go b. m. jako w dwudziestą rocznicę zgonu pięciu członków rządu narodowego, zebrało się około 300 młodzieży szkolnej i rzemieślniczej na Wólce przed kaplicą wzniesioną tamże roku 1863, i odśpiewało pieśni patriotyczne.

W ogrodzie Botanicznym przy tutejszym uniwersytecie, rozwinął się kwiat rośliny z rodziny storczyków (orchideae) *Stanhofrea tigrina major*, który, dla oryginalnej budowy, godnym jest widzenia. Przednia część kwiatu zbudowana zupełnie jak czaszka ludzka, z boku zaś przedstawia się jak szkielet ptaka. Wielkość kwiatu wynosi blisko jeden decymetr, a barwy jest brudno białej, czerwono nakrapiany. Storczyki, jnż to z oryginalności budowy kwiatów, już to, iż kwiat przeciska się przez szpary koszyka, w którym roślina jest umieszczona, a w końcu dla swej nader milej woni, zasługują na szczególniejszą uwagę. Stanhofrea wystawiona jest w wielkiej oranżerii ogrodu botanicznego, gdzie mieszczą się palmy.

Zuchwały złodziej. Onegdaj o godzinie pół do drugiej po północy — do realności pod l. 6 w ulicy Gazowej — wkraść się jakiś opryszek, skreślił kłódkę od szopy, w której stał koń, lecz przeszkadzono mu w jego zamiarach, a gdy go chciano ująć groził nożem każdemu, kto się doń zbliży. Mimo takiej groźby przytrzymał ptaszka i oddano w ręce policji.

Czworaczki powiła dnia 20go lipca izraelitka Fajga Schwartz w Uścieczku. Pomiędzy czworaczkami znajdowały się dwie dziewczynki i dwa chłopczyki, a długość każdego z niemowląt wynosiła 26 centim. Jeden chłopczyk i obie dziewczynki zmarły w 3 godziny, zaś drugi chłopczyk w 15 godzin po narodzeniu.

Do wydziału rady powiatowej lwowskiej wybrani zostali: przewodniczącym p. Dawid Abrahamowicz, zastępca ks. kanonik Zabłocki; do wydziału z wielkiej własności ziemskiej: dr. Stanisław Starzyński, jako zastępca Adolf Wiesiołowski z Krzywczyc; z miast: p. Zygmunt Łasowski, właściciel dóbr Zniesienie, jako zastępca p. Czesław Lekczyński z Remenowa; z kurji wielkiego przemysłu: p. Karł Berchard notarjusz ze Szczerca, zastępca p. Hillel Lechner ze Zniesienia; z kurji włościańskiej członkiem Maksym Liwasz, wójt z Jastrzębkowa, jego zastępca ks. kanonik Jurkiewicz gr. kat. proboszcz z Hermanowa; z całej Rady ks. kanonik Siekanowicz z Zimnejwody, jego zastępca p. Władysław Kosieradzki, właściciel dóbr Winniczki.

Walka o Eksceleńję. Przy ostatnich wyborach do Rady powiatowej zasadnicze znaczenie przybrała walka przedwyborcza w powiecie Łańcuckim, gdzie obecnie przebywa hr. Alfred Potocki. Szlachta tamtejsza podzieliła się na dwa obozy: „stańczyków“ i „antistańczyków“. Na czele pierwszych walczył młody i cięty hrabia Karol Scipio, a przewodzącą demokratów był pan Józef Kellermann. Stańczyki, aby zgnieść czupurnych demokratów postanowili nżyć radykalnego środka — mianowicie wysunęli na arenę walki nazwisko Alfreda hr. Potockiego! Wysłali do niego deputację z zapytaniem, czy raczyliby przyjąć wybór na członka Rady powiatowej? Pan Potocki odpowiedział, że nigdy od żadnej przysługi obywatelskiej, do której był powołany się nie usuwał, więc chętnie przyjmie także ofiarowany mu mandat członka Rady powiatowej.

Przychodzi do wyboru z kurji wielkiej własności ziemskiej. Przy pierwszym głosowaniu — pan Potocki pada... Powszechna sensacja. Rozgorączkowany tym niespodziewanym obrotem rzeczy pan Scipio rezygnuje z swego mandatu, a prosi panów braci, ażeby raczyli przelać dane mu głosy na Jego Eksceleńję. W głębokiej ciszy następuje ponowne głosowanie — i cóż się dzieje? Oto pada i hrabia Scipio, a wychodzi z urny nowy kandydat „demokratyczny“. Wówczas występuje znowu dwóch stańczyków ze zrzeczeniem się mandatów i znowu perswadują zgromadzonym, jak dalece gorsząca to jest rzecz niż wybrać hr. Alfreda Potockiego, gdy już raz nazwisko jego w walkę wyborczą zostało wmięszane. Następuje głosowanie — i pada po raz trzeci hr. Potocki wraz z wszystkimi swoimi adherentami, a mandaty przechodzą na coraz nowych „Kellermanczyków“.

I tak we własnej rezydencji wraz ze stronnictwem swoim został pobity przez garstkę szlachty wioskowej, pierwszy na całą Polskę magnat, były marszałek krajowy, namiestnik i prezes ministrów. Mógł on sobie pomyśleć przy tem: *Nemo propheta in patria!*

Winniśmy dodać, że gdy jedni uczestnicy tej interesującej walki widzieli w niej tylko sprawę pomiędzy Stańczykami a ich przeciwnikami, to większość członków rady powiatowej Łańcuckiej stanęła przy panu Kellermanie pod hasłem: Nam potrzeba dobrych gospodarzy na czele reprezentacji powiatowej, nie zaś splendoru i wysokiej polityki.

Prezentę na probostwo gr. kat. w Hoszanach otrzymał ks. Łukasz Turzański z Czapel, a na probostwo w Gumnikach dek. trębowski ks. Andrzej Tymus.

Wręczenie dekoracji. D 4. bm. popołudniu w koszarach Franciszka Józefa na Piasku w Krakowie, odbyło się wręczenie dekoracji podoficerowi Hegnerowi, który odznaczył się był w czasie ostatniej powodzi. Wobec całego bataljonu inżynierji, generał major Buymann w przytomności pułkownika i oficerów wezwał tegoż podoficera Hegnera przed front, przemówił do niego w gorących słowach podnosząc jego poświęcenie dla ludzkości, mianowicie, że w czasie wylewu Wisły za Bielanami w Kątach uratował życie 37 osobom tonącym. Za taki czyn godny naśladowania nadał cesarz Franciszek Józef Hegnerowi krzyż srebrny zasługi z koroną. Generał Buymann zawiesił następnie na piersi Hegnera udzieloną dekorację, naciśnął rękę udekorowanemu i rozkazał mu stanąć obok siebie. Na dany znak cały batalion z muzyką na czele, przedelfował przed generałem i udekorowanym. Po skończonej ceremonji generał Buymann zaprosił p. Hegnera na wieczorną ucztę do kasyna wojskowego.

Profesor dr. Stanisław Karwowski, syn szanownego profesora Adama Karwowskiego z Leszna, dawniej zatrudniony z wielkim powodzeniem jako filolog i historyk przy gimnazjum w Ostrowie, następnie w Żeganiu na Dolnym Szlaku, obecnie na Górnym Szlaku w Glinieczkach, poświęcał się od lat kilku szczegółowym badaniom języka francuskiego i polskiego. Mając jnż tak chlubne świadectwo pierwszej klasy, zbogacił je temi dniami dwoma nowemi fakultetami do klas najwyższych i to w języku polskim i francuskim. Rozprawa pana dr. Karwowskiego o liryce staro-francuskiej zyskała wielkie uznanie. Kraków szuka profesora dla katedry języka francuskiego.

Sądzymy, że w osobie profesora Stanisława Karwowskiego znalazłaby alma mater Jagiellonica najodpowiedniejszego na ten przedmiot kandydata.

Weterani nasi. W Nantes, wielkiem mieście handlowem na zachodzie Francji, znajdowało się w r. 1881 jeszcze 16-tu weteranów, przeważnie oficerów. Kiku z nich zajmowało niegdyś wyższe stanowiska w administracji francuskiej, jeden był głośnej sławy lekarzem. Wszyscy zaś tworzyli jedno kółko towarzyskie i wzajemnie przychodzili sobie z pomocą.

Z Sandomierskiego piszą: Straty jakie kraj nasz poniósł w skutek ostatniego wylewu Wisły, daleko są większe, niż się z początku zdawało.

Dawniejsze wylewy wynagradzała urodzajność ziemi, użyźnionej obfitym młnem, w roku zaś bieżącym łąki i pola na znacznych obszarach zamiast żywnego namułu, zasypane zostały piaskiem żwirowatym, który w niektórych miejscowościach pokrył rolę blisko na pół stopy, niszcząc łąki i dojrzewające jnż łany zboża do szczytn.

Na szczęście nrodzaje tegoroczne i szczęśliwe zbiory, oraz ofiarność ogółu, odsunie może widmo nędzy, jakie zagrażało biednemu ludowi.

Wspominając o ofiarności, zaznaczyć muszę, że ziemianie zamieszkujący naszą okolicę, jakby jeden mąż, niosą pomoc szczerą tym włościanom, których dotknęła klęska. Jestto jeden z licznych dowodów, że łączność dworn z chatą istnieje i że w chwilach nieszczęścia ziemianie nasi „viribus unitis“ spełniają obowiązek obywatelski.

Co do urodzajów, to w ogóle w powiecie naszym sa one pomyślne — pszenica piękna, a żyto obiecuje plon obfity. Sprzęt zboża dzięki i trwałej pogodzie, dokonywa się szczęśliwie i jeżeli deszcze nie przeszkodzą. Żniwa w r. b. ukończone będą o dwa tygodnie wcześniej niż lat poprzednich. Snsza zaszkoziła wprawdzie nieco ziemniakom, burakom i kapuście — lecz są one również ładne i niezawiedą pewnie oczekiwani rolników.

(O) **Rzeszów**, 6go sierpnia. Jakkolwiek cholera we Francji nstaje, mimo to nasz magistrat nie ustaje w wykonywaniu okólnika namiestnictwa wydanego w celu zapobieżenia wybuchu tej słabości. Codziennie główniejsze ulice po dwa razy bywają skrapiane, dzisiaj nawet widzieliśmy jak do kanałów lano środki desinfekcyjne, a organa policyjne

czuwają nad porządkami w kamienicznych podwórzach i sieniach.

Życzyć należy, by troskliwość rozciągnięta także na nlice mniej główne jak np. Garncarską, Baldachówkę i Żydowską, które nie ustępują w nieczystości nlicom miast wschodnich, a zawsze są gniazdem wszelkich chorób nagminnych.

Drugą prośbę mamy znowu tę, aby magistrat zechciał wpłynąć na swego propinatora, żeby nam trochę lepsze sprzedawał piwo niż Zaczerskie. Jeżeli zaś go sprzedaje, to niechże sprzedaje takie, jakim jest w rzeczywistości i po odpowiednich cenach, ale kto każe płacić sobie za Zaczerskie lub Strzyżowskie piwo tak jak za Okocimskie, to trochę za wiele. Trudno bowiem przypuścić, ażeby ludność przeszła 10.000 zawisła była od jednego propinatora, a przecież niestety tak jest. Co nam ów pan da do picia, to pić musimy, a magistrat się cieszy, że co roku udziela propinatorowi 1000 złr. defalki z czynszu propinacyjnego. O tych defalkach zaś szepczą, że pod tym warunkiem miały być udzielone, i nawet zrobiono w tym celu akt notarialny, jeżeli propinator reglarnie czynsz płacić będzie. Czynsz jednak nie zapłacił — ale przyjaciele radni mimo to udzielili opustu, który idzie do kasy propinatora z wygórowanym zarobkiem na piwie „quasi“ Okocimskim.

Mamy nadzieję, że i w tej mierze zechce magistrat jakąś desinfekcję przeprowadzić, lub może sam propinator w przyszłości zamiast do Zaczerania do Okocimia beczki po piwo raczy wysłać.

Artyści nasi bawiący w Monachium pracują pilnie, bo Kozakiewicz wykończy obraz „Skradzione dziecko“, Roman Kochanowski rozpoczął trzy większe pejzaże krajowe — a na nkończeniu ma obraz, przedstawiający pierwszych chrześcijan, gdy dążą do katakumb. Kowalski, Czachórski, Świeszewski, Koninszko, mieszkają stale w Monachium, Brandt, który chwilowo wyjechał, wykończy obraz większych rozmiarów „Kulig polski“. Co do uczniów, to oprócz pana Machniewicza, który z końcem roku szkolnego otrzymał medal srebrny, przyznało grono profesorów rodakom naszym także kształcącym się następujące jeszcze odznaczenia: p. Józefowi Trębaczowi medal złoty, pp. Lncjanowi Wędrzychowskiemu, Kausikowi i Wahlowi medal brązowy. Listy pochwalne otrzymali: Rosenbaum, Sznarbach, Zarembski, Żnkotyński.

Wiedeń 6. sierpnia. Na przestrzeni kolei żelaznej między Amstetten a Blindenmarkt w Górnej Anstrji gwałtowna burza połączona z gradem szalała wczoraj i powybiiała wszystkie szyby w wagonach pociągu wiedeńsko - linckiego. Wagony po same koła były zalane. Jeden z konduktorów poniósł uszkodzenie, a kilka z jadących pań omłdło.

O trzęsieniu ziemi donoszą z Gorazdy nad Driną w Bosnii pod dniem 5. b. m. Trzęsienie rozpoczęło się o godzinie drngiej minnt dwie i trwało kilka sekund.

Żydzi w polu. *Wiek* dowiaduje się, że biedniejsza klasa żydów z Opola w Królestwie, przekonawszy się nareszcie iż faktorstwo, kwatanka i drobne geszeftki już dzisiaj z powodu zalnudnienia osad i miasteczek, nie dają dostatecznych środków utrzymania, szuka zarobku w pracy rolnej. Do pielienia buraków na okolicznych plantacjach stawiało się po kilkunastu żydów. Robili oni na wymiar i zarabiali dziennie po 25 do 30 kopiejek na osobę. Jest to nie wiele zwykły robotnik chrześcijanin zarabia znacznie więcej, lecz trzeba wziąć na uwagę, że to są początki dopiero i że żydzi muszą wyrabiać w sobie pewną wprawę, jako nieprzyzwyczajeni do pracy rolnej.

Notujemy ten fakt jako objaw dodatni. Ostatecznie przyjdzie do tego mnsi, że żydzi do pracy się wezmą. Handel małomiasteczkowy i faktorstwo, w obec przeludnienia miasteczek, utrzymania żydom nie da, chłop z biegiem czasu coraz mniej wyzyskiwać się pozwoli, a zatem nie pozostaje nic innego, jak wziąć się do pracy rzetelnej.

Zyskają tylko na tem żydzi materialnie i moralnie, gdyż mając czas całkowicie zajęty, nie będą silili mózgu na obmyślanie geszeftów, na bieganie od chaty do chaty z fiaszką wódki w kieszeni. Zyska w takim razie i kraj, gdy zamiast próżniaczej rzeszy robotników, mieć będzie.

Żeby im się tylko prędzej otworzyły oczy, żeby poznali powszechnie i wszyscy, że to jest dla nich jedyna droga wyjścia, jedyna możność zyskania sobie sympatji ze strony chrześcijańskiej ludności.

Z Paryża donoszą *Dz. Pozanańskiemu*: Bawitu od pewnego czasu rodak nasz p. dr. Koehler z

Poznania. Tenże odbył obecnie kilkomiesięczne, dokładne studia w Heidelbergu jako „laryngoskop” to jest jako specjalista na choroby gardlane i uszu. Mając rekomendacje profesorów uniwersytetu heidelberskiego, został tu jak najpochlebniej przyjęty przez znakomitych specjalistów paryskich w „laryngoskopii” — a mianowicie przez pp. Cadier, Calmettes, Fauler i Poyer. Panowie ci wprowadzili go do swoich klinik, pokazując mu najciekawsze wypadki i zaznajamiając z najnowszymi paryskimi instrumentami specjalnej laryngoskopii. Pan dr. Koehler po dłuższym pobycie i studjach w Heidelbergu i Paryżu udaje się następnie do Wiednia, aby tam robić specjalne studia przy uniwersytecie, gdzie osobiście ma rozległe stosunki z profesorami, trudniącymi się jego specjalnością.

Historja awantury. Około nowego roku 1884 przybyła do Nicei elegancka dama z 18letnią córką i 2 letnim synem, kupiła wspaniałą willę i opowiadała każdemu kto tylko chciał słuchać że jest wdową po pewnym Amerykaninie i posiada kilka milionów majątku. Pani Palzer — tak się bowiem nazywała milionerka — żyła w istocie tak, że łatwo było uwierzyć w miliony. Po jakimś czasie przyjechał do niej młody człowiek, nazwiskiem Niebelmaner, syn bogatego fabrykanta z Austrii, którego żnów pani Palzer przedstawiła wszystkim jako narzeczonego swej córki. W marcu nagle znikła panna Palzer wraz z narzeczoną, a w Nicei rozeszła się wieść, że młoda para bez wiedzy matki wzięła ślub w Bawarii. Palzerowa od tego czasu posmutniała i nie pokazywała się nigdzie. Rano 7 kwietnia posłała po komisarza policji, który wszedłszy zastał ją zakrwawioną w łóżku, a 2-letnie dziecko martwe w kołysce. Na zapytanie odpowiedziała służba, że pani we śnie udusiwszy dziecko chciała sobie z rozpacz żyły brzytwą poprzecinać, ale jeszcze na czas jej przeszkodzono. Komisarzowi jakoś nie bardzo się ta historia podobala, zaczął więc śledzić i oto pokazało się, że pani Palzer jest żoną służącego królewskiego z Bawarii, napędzoną przez męża z powodu rozwiedzonego życia. Rzekomą córkę, bo w rzeczywistości była jej siostrzenicą, wozila ze sobą jako wabika na łatwowiernych. Niebelmanera poznała w kąpielach czeskich i mimo niepięknej swej młodości umiała go tak usidlić, że oddał jej nawet na wychowanie swego dwuletniego — nieślubnego — synka. Tem dzieckiem chciała Palzerowa przykuć do siebie młodzieńca. Tymczasem pomału się oczy zaślepieniemu otworzyły, a równocześnie i siostrzenica Palzerowej spostrzegła, do jakiej ohydnej roli ciotka ją przeznaczyła. Młodzi ludzie porozumieli się i razem uciekli. Rozszalała z gniewu Palzerowa, nie mogąc zemścić się inaczej, uduśliła powierzone jej dziecko Niebelmanera. Przed kilku dniami Palzerowa skazana została przez sąd na 18 lat więzienia.

Nowy alajz kruszcowy pod nazwą „Delta-Metall” wynaleziony w zeszłym roku, wyrabia obecnie fabryka w Düsseldorfie nad Renem. Jest to alajz podobny do mosiądzu, lecz z dodatkiem żelaza. „Delta-Metall” posiada twardość stali i nie przyjmuje magnetyzmu, w skutek czego nadaje się bardzo do celów elektrotechnicznych.

Obcinanie nosów kobietom według „Times of India” rozpowszechniło się w Bombaju jako najzwyczajniejsza kara domowa. Codziennie niemal mają sądy kilka takich wypadków do rozstrzygnięcia, lecz mimo nader ostrych kar, nie podobna wyrugować tego straszego obyczaju.

Gazeta dla kucharek i pokojówek zaczęła wychodzić w Berlinie. W gazecie tej podają służące do wiadomości swych koleżanek wszystkie skargi na swoje panie. Spotkać się tam można ze skargami na zbyt małą ilość cukru, na złą kawę, niegrzeczne wyrażenia itd. Czasopismo to jest organem stowarzyszenia sług i przyjmuje tego rodzaju skargi tylko po sumiennem zbadaniu prawdy. Jeżeli która z pań 3 razy w ten sposób opisaną zostanie, żadnej ze stowarzyszonych nie wolno przyjąć u niej służby. Powiadają, że ten organ stowarzyszenia sług liczy tysiące prenumeratorek pomiędzy — paniami, które nie mogą się nacieszyć opisami stosunków domowych swoich przyjaciółek.

Historja statystyki. W Stuttgarcie wyszedł pierwszy tom dzieła p. t. „Geschichte der Statistik” przez dr. B. Johna. Historja statystyki wobec ogromnego rozwoju samej statystyki, pozostała znacznie w tyle. Dotychczas ani jednego rzeczywistego dobrego dzieła w tym kierunku nie wydano. Brak ten zapełnia właśnie książka Johna, której pierwszy tom kończy się na Quetelecie, t. j. na r. 1835.

W całym dziele autor nie zdradza nigdzie stronniczości dla tej lub owej szkoły statystyków, lecz opisuje je wszystkie zarówno dokładnie i źródłowo.

Rada miejska na onegdajszym posiedzeniu rozprawiała dalej nad przeistoczeniem części ogrodu miejskiego. Radny Huppert przemawiał za wnioskiem sekcji II, t. j. za zniesieniem głównej alei, podczas gdy dr. Zucker zgadzając się na wniosek tej sekcji, zapowiada, iż ewentualnie głosować będzie za wnioskiem sekcji III, t. j. za zniesieniem alei i przekształceniem drogi na gazony. Po przemówieniu specjalisty prof. Tynieckiego, rada przychyliła się do wniosku sekcji III, zgadzając się na to, aby kwota na ten cel potrzebna, wstawiona została w budżet na rok 1885, a w końcu uchwaliła rezolucję, zalecającą magistratowi zniesienie szpetnej budy na muzykę przed kawiarnią ogrodową.

Zgodnie z wnioskiem sekcji, Rada przyzwoliła, aby umundrowanie miejskiej straży lasowej powierzyć Spółce krawców lwowskich.

Wreszcie w sprawie przeniesienia szkoły przemysłowej i handlowej do ratusza, npoważniono prezydenta do traktowania z inspektorem, Baranowskim, czyby nie zgodził się na objęcie dyrekcji tejże szkoły za wynagrodzeniem 600 złr. rocznie.

Następnie odbyło się posiedzenie tajne.

Raport policyjny. Skradziono. Panu M. B. ul. Słoneczna Nr. 1 z pomieszkania brązowe palto letnie i dwa prześcieradła, poduszkę skórzaną i suknię wełnianą w łącznej wart. 11 zł. Panu Ant. P. srebrny zegarek podwójnie kryty z popiersiem Langiewicza i parę polskich butów w łącznej wartości 20 zł. Pani Zofji T. ul. Żółkiewska Nr. 41 z pomieszkania kwotę 135 zł. Zakwestjonowano wojskowy płaszcz ulański bez guzików i dwa kufarki z rozmaitemi rzeczami.

Humorystyka.

Z Kurjera świętecznego.

Prawdziwy męzożennik.

— Ach jaki upał! trudno wytrzymać.

— E! co tam panu, pan kawaler, człowiek sam jeden, ale co ja panie cierpię!

Icek i Maciek.

Nie zawsze ludzie mają jednakowe żądze, Jeden gorzałkę lubi — drugi zaś pieniądze...

Goły Maciek do Ieka skarżył się na smutki,

— Żebym miał rzekł grosz jaki, wnet bym kupił wódki.

Na to rzecze mu Icek też goły potrosze,

— Żebym miał trochę wódki, wnet by były grosze!

Zdekonfiturowany Dziadzio.

— Tak pan jedzie! po obiedzie, a sługa za nim ze śniadaniem, a tak żyd! a tak żyd! a tak żyd!

— Dziadziu, niech ten zid psiestanie, bo okłopnie się.

Z Kołców.

Kochającym i... kochanym.

Mieliśmy zeszły tydzień gorący,

Za to wiatr chłodny dziś dmucha,

Lejąc istocie każdej marzącej

Tę myśl głęboką do ducha:

Chowajcie płomień, jeśli go macie,

Kryjcie go w waszych serc głębi,

Bo wartość jego całą poznacie

Zbyt późno... gdy się oziębi.

W oukierni.

— Będziesz jadł lody Brońcu?

— Dziękuję cię Rafałuszu, mam w domu gęsz!

Na wsi.

— Czego się markocisz głupi Franek — boisz się zeniacki — cy co?

— Tak, dobrze wam gadać matula, a jak mnie Kaśka tak bendzie prac jak wy tatula, to co ja zrobie bidna sirota.

Wiadomości polityczne.

Czerniowce 5 sierpnia. Sejm wybrał do wydziału krajowego z grupy większej posiadłości dr. br. Szymonowicza, z grupy miast Wojnarowicza,

z gmin wiejskich Renney'a a z całej Izby br. Mustaszę.

Wiedeń 6 sierpnia. Do *Pol. Cor.* donoszą z Paryża, że coraz częściej jest mowa o konferencji celem uregulowania sprawy Kongo. Potwierdza się, że podróż p. Serpa-Pimental stoi z tem w związku. Portugalia chce przedłożyć w razie zwołania konferencji memoriał wypracowany przez stow. geograficzne w Lizbonie.

Kwestja wiedeńskiego targu wołowego weszła w nowe, ważne stadium, ponieważ kilku najznacześniejszych agentów i galicyjskich hodowców bydła rozpoczęło z bankiem depozytowym układy, które jeszcze w ciągu tych dni zakończone zostaną. W skutek tych stosunków z zagranicy zasilono bardzo znacznie wiedeński targ wołowy 4. b. m.

Praga 6. sierpnia. Ludność czeska z wielkim zapalem powitała turystów przybyłych z Zagrzebia dla zwiedzenia tutejszego teatru narodowego. W przemówieniach podnoszono ściśle zespolenie wszystkich szczepów słowiańskich.

Paryż 6 sierpnia. Telegram rezydenta w Anamie donosi, że 3 b. m. ukoronowany został młodszy brat zmarłego niedawno cesarza Kien-klmoca.

Z Madrytu donoszą, że we wtorek nocą banda powstańców uderzyła na straż kordonową pod Benaoque y Plan ale została odpartą. Od pewnego czasu członkowie lewicy dynastycznej odbywają częste konferencje.

Wersal d. 6. sierpnia, Kongres przystąpił do wyboru komisji. Skrajna lewica odsunęła się od wyboru, głosząc, że większość presję wywiera. Komisja składa się z samych zwolenników ministerstwa. Wniesione poprawki, między niemi poprawka skrajnej lewicy co do wyboru konstytucyjnego zgromadzenia narodowego, zostały odesłane do komisji. Jak donosi *Siecle* flota Chuebeta przybiła do wyspy Formozy i zajęła port tudzież kopalnie Belung.

Berlin dnia 6. sierpnia Nordd. Allg. Ztg. oświadcza, że ks. Herbert Bismark odjechał z Warzinu do pewnego miejsca kąpielowego, dlatego też doniesienia dzienników o misji jego do Londynu są fałszywe.

Berlin 5 sierpnia. Nordd. Allg. Ztg wyraża zadowolenie z powodu rozwiązania konferencji i zaznacza naprężenie stosunków między Niemcami a Anglią. Sensacyjny ten artykuł ma taki pozor, jak gdyby był adresowany do Francji w celu wypróbowania tamtejszej opinii publicznej.

Antwerpia 5 sierpnia. W czasie obrad Rady miejskiej, w sprawie protestu przeciw nowej ustawie o szkołach, pojawił się przed ratuszem tłum ludzi, złożony z licznych stowarzyszeń z chorągwiemi i muzyką, żywo objawiający przychylność do przedmiotu obrad. Burmistrz wyraził ludności podziękowanie i wezwał ją do spokoju — poczem cały tłum udał się do gubernatora, gdzie odbyła się demonstracja przeciw ministerstwu.

Ateny dnia 6. sierpnia. Pałac królewski zniszczył pożar. Wiatr był gwałtowny. Szkody znaczne; straż ogniowa i wojsko ze zdumiewającą odwagą ratowały pałac. Czterech żołnierzy zostało zabitych; ośmiu udusiło się.

Londyn 6 sierpnia. Reprezentanci *Timesa* i *Daily News* mieli interesujące rozmowy z przybyłym z Afryki Stanleyem. Pierwszemu opowiadał podróżnik o krajach Kongo chwając je jako najurodzajniejsze. Klimat przy życiu umiarkowanym jest znośny i dla Europejczyków. Traktat anglo-portugalski zniszczył by był handel z nad Kongo z powodu zbyt wysokich celi portugalskich, a stow. międzynarodowe nigdy by nie uznało portugalskiego nadzoru. Stow. rzuciło się dla tego w ramiona Francji, chociaż Stanley największe ma zaufanie w stacje i kolonie niemieckie.

Reuter Office donosi z Limy, że Capares ciągnie z kilku tysiącami ku Limie.

Daily News piszą, iż jakiś wyższy urzędnik państwa, prawdopodobnie minister, uda się z wielką władzą do Egiptu jako przedstawiciel Anglii. Według *Daily Telegraph*, zapowiedzianym przez rząd ważnym krokiem w sprawie egipskich finansów ma być poręka dla nowej egipskiej pożyczki.

W izbie niższej Gladstone oświadczył, że mianowanie Northbrooka było koniecznością z powodu rozbicia się konferencji. Northbrook pozostaje czasowo na stanowisku ministra w Egipcie. Obowiązki jego ograniczają się chwilowo na badaniu stosunków i podawaniu rad, ale nie dotykają bezpośrednio stanowiska Baringa. Northbrook otrzymał bezpośrednio od królowej misję, ale żadnych specjalnych instrukcji, ponieważ jako członek gabinetu zna ogólne zapatrywania i zasady gabinetu. Kwestjami finansowymi wewnętrznej administracji nie może się zajmować, i nie ma zamiaru chwycić się ostatecznych środków, dopóki nie nadejdzie sprawozdanie Northbrooka. Gladstone postawił wniosek, aby parlament uchwalił kredyt 300.000 funt. szterl. na odzież dla Gordona. W myśl uczynionych przyrzeczeń suma kredytu jest tylko w zasadzie uchwaloną; ściślej zostanie określona kwota, gdy tego okoliczności wymagać będą. Obecnie nie na czasie jest podawać szczegółów o przygotowaniach. Kredyt uchwalono 174 głosami przeciw 14. Przeciw głosowali Parneliści i radykali.

Protokoły z posiedzeń konferencji oddane zostały parlamentowi. Na ostatnim posiedzeniu oświadczył Granville, iż przyjęcie ostatniego wniosku Waddingtona o uregulowanie egipskiego skarbu, byłoby czynem najwyższej nieostrożności finansowej — czuje się zmuszonym oświadczyć, iż niemożliwą jest rzeczą znaleźć dostatecznie podstawy dla tego żądania. Muenster i Karolyi wyrazili ubolewanie, iż konferencja nie doprowadziła do żadnego celu i że czuliby się szczęśliwymi, gdyby było możliwem ułatwić jakikolwiek rezultat. Waddington wniósł odroczenie konferencji do 20. października b. r., t. j. do czasu, kiedy parlamenty angielski i francuski znowu się zbiorą. Granville odparł na to, iż stanowcze określenie terminu dachy mogło powód do fałszywego tłumaczenia i związałoby Anglii ręce, podczas gdy odroczenie „sine die” daje zupełną swobodę czynienia wszystkiego, co będzie najkorzystniejszym. Waddington prosił, aby wniosek w sprawie odroczenia konferencji do 20. października przedstawić innym posłom; Muenster i Karolyi oświadczyli, iż będą za wnioskiem, jeśli i inni przedstawiciele mocarstw z nim się oświadczą. Granville ponownie oznajmił, iż na stanowcze oznaczenie terminu zgodzić się nie może — można zaś będzie później zapomocą porozumienia między mocarstwami datę następnego posiedzenia konferencji oznaczyć.

W Birmingham odbyła się przedwczoraj przeciw Izbie lordów ogromna demonstracja, w której wzięło udział około 100.000 osób. Bright przemawiał za potrzebą zreformowania tej Izby.

Petersburg, 1 sierpnia. W dniu dzisiejszym założony został kamień węgielny pierwszego w Petersburgu więzienia systemu celkowego dla aresztantów cywilnych. Wzięnie to przeznaczone dla miasta Petersburga i gubernji petersburskiej stanie na miejscu dzisiejszego domu poprawczego, który został wzniesiony przed laty kilkudziesięciu i pomimo gruntownej restauracji w r. 1867 zmurzał zupełnie i grozi zawaleniem. W roku 1867 urządzono to więzienie na 700 aresztantów, zazwyczaj jednak nie więcej jak 500—600 ludzi znajdował w nim pomieszczenie, resztę z powodu ciasnoty lokowano w rozmaitych innych punktach niezawsze odpowiednio. Nowe więzienie będzie obszerniejsze i obliczone zostało na 1,150 miejsc statowych. Budowa jego trwać będzie 4 lata i kosztować będzie około 1½ miliona rubli co wynosi po 1,250 rubli na głowę więźnia. Dzienniki uważają, że jest to niezwykle tanio. Zbudowane przed 10 laty więzienie śledcze w Petersburgu kosztowało po 1,650 rubli na głowę więźnia; gmachy więzienne wojskowe w Moskwie i Petersburgu wzniesione w ostatnich czasach wypadały jeszcze drożej, bo po 1,800 do 1,900 rubli na głowę.

Dowiadujemy się z dzienników, że w miasteczku Nowej Pradze, leżącej opodal Elizawetgradu, między Kijowem a Odessą, w dniu 11 lipca i następnych były usiłowania dążące do wywołania pogromu żydowskiego. Powód do zajścia dała sprzeczka wszczęta między żydem Buczackim i mieszczaninem Osmalowem. Wszystkie preludja pogromu były już w pełni, młodzież przebiegała uliczkami z coraz żywszemi okrzykami, tu i ówdzie wyłuczono trochę szyb, żydzi uciekali za miasto, słowem katastrofa zdawała się nieuni-

knioną. Jeżeli mamy wierzyć dotychczasowym korespondencjom zażegnała ją przytomność i energja miejscowej policji, która wszędzie w porę się zjawiała, miarkując lub rozpędzając krzykliwe gromady. Tak miało być aż do wschodu słońca w d. 12 lipca, poczem wszystko wróciło powoli do zwykłego stanu; wzburzenie jednak trwało i nazajutrz, tak że jeszcze zachodziła pewna obawa i dopiero na trzeci dzień, kiedy do Nowej Pragi ściągnięto dragonów z Elizawetgradu, zapanowała zupełna spokojność, która też nie została naruszona.

Dzienniki donoszą, że generał-adjutant hr. F. Baranów, prezes komisji kolejowej i prezes departamentu ekonomicznego rady państwa, bawiący od dwóch tygodni w Baden-Baden, niebezpiecznie zachorował. Zawezwano podobno do Baden-Baden zwykłego lekarza p. Baranowa w Petersburgu doktora Botkina.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego”.

Budapeszt, 6/8. *Pester Lloyd* i *Nemzet* twierdzą, że spotkanie cesarzównie daje powód do obaw, aby mogła nastąpić reakcja. Żaden minister węgierski nie przyłożył ręki do akcji reakcyjnej. *Pester Lloyd* zwraca się w końcu przeciw Rosji i wyraża mniemanie, że Rosja nie może się utrzymać jako równouprawniony członek w przymierzu.

Ischl, 6/8. Tisza zdał sprawę cesarzowi z ważnych postanowień, które okazały się potrzebnymi z powodu zamknięcia sejmu kroackiego.

Paryż, 6/8. Książę Wiktor Napoleon wyjechał w podróż do Austrii.

Gospodarstwo przemysł i handel

Wiercenie kanadyjskie. Pan H. W. pisze w *Gaz. Lwowskiej*: Czas to pieniądz. Przysłowie to przy robotach górniczych znajduje częste i doniosłe zastosowanie. U nas, gdzie górnictwo prawie wyłącznie na eksploatację nafty się ogranicza, odpowiednie roboty przy poszukiwaniu i wydobywaniu tego, dziś do potrzeb ludzkich niezbędnego produktu, stają się kwestją rozwoju i istnienia górnictwa.

Eksploatacja nafty odbywa się dziś u nas prawie wyłącznie za pomocą świdorowania. To też sztuka wiercenia od lat kilkunastu nader się wykształciła, a do pierwszorzędných systemów tej sztuki należy bezwątpienia wiercenie kanadyjskie.

Obecnie w Galicji zaczyna się ten system bardzo rozpowszechniać. W Uherskach, koło Liska, w Ropience koło Olszanicy, w Stebniku koło Ustrzyk, w Krygu koło Gorlic i w Słobodzie rungurskiej widzieć można, jak Kanadyjczycy z mistrzowską precyzją wykonywują tę robotę. Liczby najlepiej wyjaśnią dobroć tej roboty. W Ropience wiertacz mr. Scott wywiercił w dwunastu dniach 160 metrów. W Stebniku ludzie p. Mac Garvey w otworze świdorowym nr. I., mając trudności bardzo znaczne wskutek nasypów, wywiercił w miesiącu 214 metr., zaś w otworze nr. II. w czternastu dniach 116 metr., a przeniesienie i ustawienie przyrządów trwało tydzień. W Uherskach ludzie p. Mac Garveya wiercili nie mniej szybko, dokładne jednak cyfry nie są mi tu znane.

Wiercenie odbywa się za pomocą maszyny parowej, przy której kocioł osobno się znajduje. Do wiercenia, które się dniem i nocą odbywa, używają jednego lub dwóch Anglików, albo raczej Kanadyjczyków i dwóch lub trzech naszych ludzi. Ci ostatni są już do niektórych robót nader wprawieni, wszelako do wyciągania i puszczenia świdra nigdy nie są używanymi, gdyż do tej czynności potrzebna jest znaczna siła, i co ważniejsza: rutyna.

Angielscy robotnicy są nader pilni, porządni i inteligentni. Narzędzia ich odznaczają się w każdej drobnostce wielką praktycznością. Pobierają oni 3 dolary dziennie i wikt, nasi robotnicy zaś 1 zł. 20 ct. do 1 zł. 50 ct. dziennie.

Szychty trwają od dwunastej do dwunastej. Precyzja przy wykonaniu roboty jest znakomita. Urządzenie nadzwyczaj praktyczne; wiertacz ze swego stołka może włączyć maszyną dokładnie. Mając sposobność częstego komunikowania się z tymi panami, przyszedłem do przekonania, że oni ze swemi robotami zastosują się do wszelkich trudności geologicznych, a czasem nawet ulepszą i poprawią swój system odpowiednio do potrzeb.

Bez wątpienia, tym systemem wiercenia eksploatacja naszej nafty, która dziś z kaspijskim produktem trudną stacza walkę, weszła w nową fazę. Roboty ręczne przy eksploatacji nafty już dziś nie mogą wytrzymać konkurencji z robotami maszyn parowych, a między temi ostatnimi niebawem wiercenie kanadyjskie na pierwszym stanie miejscu.

Ktoby się bliżej chciał obznajomić z tym przedmiotem, temu radzę zwiedzić wiercenia p. Scotta w Ropience, stacja kolei Olszanica. Panowie Kanadyjczycy nie są wcale zazdrośni o swoją sztukę i chętnie wskazują robotę obcemu.

Winienem nadmienić w końcu, że roboty te nietylko są bardzo szybkie, ale też we własnym zarządzie są tanie. Naturalnie, kto chce wiercenie oddać w akord, temu każą sobie bardzo dobrze zapłacić, nawet tak drogo, że naszych kieszeń nie stać na to.

Kraków, 5go sierpnia. Dzisiejszy targ na Kleparzu, w skutek bardzo małego dowozu i braku zagranicznych kupców, ograniczał się na miejscowe potrzeby. Nowe produkta głównie były wystawione na sprzedaż. Cena pszenicy spadła, żyto i owies trzymały się w cenie. Jęczmień piękny płacono o 25 centów wyżej. Nasiona strączkowe prawie żadnej nie uległy zmianie. W ogóle ruch i obiót były małe, a tendencja mdła. O zawarcin znaczniejszych transakcyj na późniejsze odstawy, nie powzięliśmy wiadomości.

Płacono za pszenicę żółtą w wadze 100 kilogramów od 9— do 9.50 złr.; czerwoną od 9.25 do 10— złr.; białą od 9— do 10— złr.; żyto piękne od 8.30 do 8.60 złr., poślednie od 8— do 8.40 złr.; jęczmień piękny od 8— do 8.25 złr.; pośledni od 7— do 7.50 złr.; owies od 9.40 do 10— złr.; groch od 10— do 13— złr.; fasolę od 11— do 13.50 złr.; kukurudzę od 7— do 7.25 złr.; proso od 7— do 7.75 złr.; jagły od 12— do 14— złr.; tatarkę od 8— do 9— złr.; rzepak od 12.25 do 12.75 złr.; koniczyne czerwoną od — do — złr.; białą od — do — złr.; wykę od — do — złr.

Jarosław, 4go sierpnia. Dziś notujemy za 100 kilo loco Jarosław, pszenica 9.25 do 10 złr., nowa 8.25 do 9 złr., żyto 7.75 do 8.25 złr., nowe 6 do 6.75 złr., jęczmień nowy 6 do 7 złr., rzepak 11.75 do 12.25 złr.

Wiedeń, 4go sierpnia. Na dzisiejszy targ przypędzono wołów galicyjskich 1602, węgierskich 563, niemieckich 874; razem 3039 sztuk. Galicyjskie płac. 58½ do 60, 61, 62 złr.; węgierskie 56 do 61½ złr., osobliwe 62 do 64 złr.; niemieckie 58, do 64, 65 złr. za 100 kilo mięsa. Wszystko sprzedano.

Dyspozycja obiadowa

na piątek 8. sierpnia.

Obiad droższy. Rosół z francuskimi kluseczkami. Sztuka mięsa garnirowana. Gęś młoda nadziewana jabłkami. Pianki z konfiturami.

Obiad tańszy. Zupa pomidorowa. Pieczeń huzarska z kartoflami. Ryż ze śmietaną.

Przyjechali d. 6 sierpnia

Hotel ŻORZA J. W. i S. Czerwiński z Podola mosk. W. Tchórzniński z Pohorylec, A. Garapich z Berezowicy, E. hr. Mniszek z Wołynia, E. Metzger H. Triethl, E. Fischer i Nowicki z Kołomyi.

Hotel EUROPEJSKI: Książę Sułkowski z Przemyśla, W. hr. Komorowski z Hawryłówki, J. Rozborski z Rozweczka, S. Brykczynski z Pacykowa, W. Geppert ze Sciejowicy, E. Von der Wense, F. Faltin i F. Merz z Żółkwi A. Langer z Kołomyi.

Hotel ANGIELSKI: F. Dietrich z Bóbrki, B. Skibniewski z Babie, dr. J. Orzechowicz z Kalnikowa, E. Gärtner z Wiednia, K. Sabuta z Limanowy.

Hotel WARSZAWSKI: S. Żłtn, J. v. Zwehl i Böhm z Żółkwi.

Ces. król. uprzyw. galicj.

AKCYJNY

BANK HIPOTECZNYwydaje we Lwowie i przez filje w Krakowie,
Czerniowcach i Tarnopolu**ASYGNATY KASOWE**

4 procentowe płatne w 30 dni po wypowiedzeniu.

4 1/2 " " " 60 " " "

Lwów 7 Stycznia 1884.

(19)

Dyrekcja.

Wódki i Rozolisy

wyrobu ces. król. uprzyw. Rafinerji Spirytusu,

Fabryki Rumu, Likierów i Octu

JULJUSZA MIKOLASCHA

we Lwowie

a mianowicie:

„Narodówka, Dziennik, Szeutek i Djabeł“

pomimo ochronnej marki, zostają naśladowane przez fabryki krajowe i zagraniczne; wyż wymienione wódki jedynie są prawdziwe, jeżeli flaszki zaopatrzone są znakiem „J. Mikolasch.“ Na etykietach powinna być wypisana cała firma: Ces. król. uprz. Rafinerja Spirytusu, fabryka rumu, likierów i octu Juliusza Mikolascha we Lwowie.

Na korkach jest wypalony znak „J. Mikolasch“ „we Lwowie.“

Powyżej wymienione wódki, które nie mają tych znamion, są lichy i imitacje. (13)

MorszynZakład kąpielowy, solankowo-
borowinowy i hydroterapeutyczny,

wzięty w dzierżawę przez podpisanego od Towarzystwa lekarzy galicyjskich, odnowiony i na świeżo urządzony w roku bieżącym, otwarty jest od 20 maja. Kąpiele solankowe i borowinowe, hydroterapia, leczenie klimatyczne i dietetyczne. Mieszkania suche, piękne umeblowane, łazienki opalne osobne dla mężczyzn i kobiet, — sala do zabaw z fortepianem, kregielnią i gimnastyką i pyszny park szpilkowy do przechadzek.

Kuchnia dla gości kąpielowych we własnym zarządzie; restauracji publicznej Zakład nie posiada. Przyjęcie za porozumieniem listow. tylko leczących się. — Ceny umiarkowane. Stacja kolei Albrechta, poczta i telegraf w miejscu. Bliższych objaśnień udziela.

Dr. Aleksander Medwey

lekarz i kierownik Zakładu.

[287]

Dra Schweigera

Vegetabilien Extract

leczy pod gwarancją w przeciągu 4 tygodni wszelkie skutki samogwałtu jak: Pollucję, Impotencję i powstałe ztąd cierpienia nerwowe i mleczną pacierzową. Wszelkie inne choroby płciowe w jak najkrótszym czasie. Flakon wraz z opisem użycia i korespondencją zł. 2 wprost

przez

Dra SCHWEIGERA

Wien, VIII. Landongasse 1. 39.

Zygm. Wasilkowski

Agent warszawskiego przedsiębiorstwa asfaltowego.

Najdawniej, bo od lat 12 pracujący w tym zawodzie w Galicji stale w Krakowie zamieszkały (ul. Szlak 1. 24) ma zaszczyt uwiadomić Wpawów inżynierów, architektów, budowniczych i PT. właścicieli domów, że z dniem 1 lipca b. r. urządził we Lwowie stały skład materiałów i narzędzi potrzebnych do robót asfaltowych i podejmuje się takowych, a mianowicie asfaltowania sieni, podwórców, kurytarzy, podestów, kuchni, chodników i t. p. po cenach jak najprzystępniejszych, reżąc długoletnią praktyką za szybkie i dokładne wykonanie powierzonych mu robót.

Wszelkie zamówienia przyjmuje listownie [w KRAKOWIE ul. Szlak] i najdalej w ciągu tygodnia po otrzymaniu zamówienia, może rozpocząć powierzoną mu robotę.

Obecnie przybywszy dla wykonania robót asfaltowych w szkole św. Anny we Lwowie, mieszka w hotelu Krakowskim i codziennie od godziny 1 do 4 po południu przyjmuje wszelkie zamówienia. (341)

Dla smakoszy!

Najprzedniejsze deserowe specjały!

Prawdziwe wiedeńskie CUKIERKI kawowe

50 sztuk za 1 złr. w. a.

Najprzedniejsze wiedeńskie cukierki lodowate

50 sztuk za 1 złr. w. a.

wyseła za pobraniem pocztowem [341]

L. EPSTEIN

skład cukierków Wien VII. Josefstädterstrasse Nr. 25.

Drobne Ogłoszenia

Cena jednego ogłoszenia do 6 wierszy 20 ct.

Ogłoszenia drobne mogą być z adresem lub bez niego i tylko dzień po dniu podawane. Wszelkich informacji dostarcza bezpłatnie Administracja ulica Akademicka 1. 3, od 8 do 12 godz. rano.

Listy znaczone literami lub cyframi przyjmują się i wydają za okazaniem biletu inseratowego. Na żądanie Inseraty okłada Administracja.

Doniesienia rozmaite.

Gruntownie, szybko, bez przerwy zatrudnienia i podsiadła dyskretnie leczą choroby syfilistyczne i skórne, tudzież wszelkie następstwa nadużyte lat młodszych. Specjalista do chorób syfilistycznych i skórnych pr. lekarz Medyc. Chirurg i Akuszer Jan Korpiel przy ulicy Wąkowej 1. 3. Ordynuje od godziny pół do 10, do 12 przed południem; od 2 do pół do 6 po południu. Zamiejscowym udziela rady listownie i wysyła lekarstwa. (1620)

Des demoiselles françaises qui se trouvent sans place-pension trouver le logement et la table chez Marie Bruchon, rue Skarbowska. 37 Léopol. (629)

Na cytrze. na fortepianie i pianinie E. Kalinowski (Lyczaków liczbą 7). Fortepiany, pianina, cytry i przybory poleca najtaniej i na raty. Ograne instrumenta pożyczka, kupuje i mienia nowe. Jego utwory na cytrę w księgarniach do nabycia. (700)

Poczta blisko Lwowa, z rocznym dochodem 600 złr. jest do zamiany z dopłatą na większą w małym miasteczku lub na wsi. Oferty uprasza „Urząd pocztowy“ Barszów. (837)

Posady i zatrudnienia.

Do kantoru służbowego ul. Karola Ludwika 1. 5 poszukuje się agenta obznajomionego z miejscowością we Lwowie.

Skarb Kutkorz poszukuje samostannego leśniczego żonatego, z dobrymi świadectwami kilkunastoletniej służby w większym majątku. Odpis świadectw można nadesłać do Zarządu, poczta Kutkorz. (822)

Urząd pocztowy w Dolinie poszukuje ekspedytora. Wynagrodzenia: wikt, pranie, stancja i usługi 20 złr. miesięcznie albo stancja i 40 złr. miesięcznie. Zgłoszenia do Urzędu pocztowego w Dolinie. (839)

 Szukający zajęcia.

Dla młodzieńca z ukończoną 6. klasą gimnazjalną, poszukuje się miejsca do praktyki w aptece. Na łaskawe zapytania odpowie c. k. Urząd pocztowy w Korolówce. (833)

Były nauczyciel gimnazjalny [suplent] który prowadził naukę w kilku domach obywatelskich głównie przygotowując do klas gimnazjalnych, poszukuje lekcji na wsi lub w mieście. Bliższa wiadomość w Adm. „Kurjera“. (830)

Gównantka z północnych Niemiec, wykształcona w języku francuskim i muzyce, z dobrymi świadectwami, poszukuje umieszczenia od 1 września. Zgłoszenia franco uprasza aż do 20 sierpnia pod adresem: Alter, u państwa Szestak w Lesienicach poczta Lwów. (824)

Nauczyciel przygotowujący uczniów do gimnazjum i będący 6 lat w domach obywatelskich, poszukuje umieszczenia. Łaskawe zgłoszenia pod lit. Z. J. Adm. „Kurjera Lwowskiego“. (834)

Praktyk długoletni, biegły w piśmie, rachunkach i manipulacji w różnych gałęziach gospodarstwa, oparty na listownych rekomendacjach poszukuje posady stałej lub tymczasowej, na prowincji albo we Lwowie. Adres R. M. J. Lwów post. rest. (832)

Ekspedytor pocztowy i telegrafista poszukuje od 1 września umieszczenia. Oferty uprasza „Administrator“ Szezurowice koło Brodów.

Ekspedytorka pocztowa poszukuje natychmiastowego umieszczenia przy nie eraryalnym urzędzie pocztowym. Adres: M. Tokarska Busk. (838)

Kupno i sprzedaż.

Najnowszy Meyera niemiecki lexicon konwersacyjny, III wydania, w 20 tomach, nieużywany jest do pozbycia z opustem 35% z ceny nabycia. Bliższa wiadomość w administracji „Kurjera Lwów“. (831)

Realność składająca się z 2 domów parterowych w otwartym i zdrowym miejscu położoną, z placem pod budowę, z dużym ogrodem z wszelkimi wygodami gospodarskimi za cenę 7.500 złr. jest zaraz do sprzedania, dochód brutto 750 zł. Wiadom. u właściciela na miejscu, ul. Piekarska liczbą 61. [348]

Portal sklepowy o dwóch oknach i drzwi, w dobrym stanie z szymbami lustrami większych rozmiarów tania do nabycia. — Wiadomość w magazynie fryzjerskim Ignacego Jahla w hotelu Langa pl. Marjański. (884)

W Piwniczny [kolej Leluchowska] w rynku jest realność złożona z domu mieszkalnego, zabudowań gospodarskich i dwóch ogrodów, z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość u burmistrza. (835)

Dwie dorożki są z wolnej ręki do sprzedania. Bliższa wiadomość w Zamarstynowie pod 1. 122 obok rogatki. (826)

Mieszkania i sklepy.

1 sklep od placu Trybunalskiego i 1. 3 dawniej dom Andriolego jest zaraz do wynajęcia. Bliższa wiadomość na 2 piętrze od Rynku 1. 29. [805]

2 i 3 pokoje z przynależnościami i widokiem na ogród Jezuitski, przy ul. Kraszewskiego 1. 25. [840]

3 pokoje z kuchnią strychem i piwnicą ulica Lyczakowska 1. 64. (804)

4 pokoje z przynależnościami od 1 września do najęcia ulica Strzyjska 1. 2aa II piętro. [836]

4 lub 5 pokoi przy ul. Brygiekiej 1. 1. zaraz do wynajęcia. Wiadomość w parterze. (821)

5 pokoi z balkonem, kuchnią strychem i piwnicą, na 1 piętrze od frontu przy ulicy Teatralnej 12 dawniej dom Andriolego są do wynajęcia. Bliższa wiadomość na II piętrze od Rynku 1. 29. [806]

5 pokoi z kuchnią na I. piętrze ulica Trybunalska 1. 6 do wynajęcia. Bliższa wiadomość w handlu porcelany Kazimierza Lewickiego.

8 pokoi na 1 piętrze z balkonem, i przynależnościami, które można podzielić na 2 mieszkania, przy ul. Kraszewskiego 1. 23. z widokiem na ogród Jezuitski do wynajęcia. [823]

Elegancko umeblowane mieszkanie w ogrodzie o 6 pokojach które się da podzielić na pojedyncze pokoje, miesięcznie lub tygodniowo do wynajęcia, dogodne dla przejeżdżających lub zamieszkałych dla świeżego powietrza; Majerowska Nr. 7. (799)

Elegancko umeblowany, wielki salon do wynajęcia w domu pod 1. 10 I piętro, pl. Halicki. Bliższa wiad. w miejscu. (812)

Przy ul. Kurkowej 1. 9 w willi znajdują się w parterze 6 lub 5 pokoi z przynależnościami do najęcia. (661)

W gmachu c. k. uprzyw. galic. akcyjnego Banku hipotecznego pod Nr. 15. plac Maryacki, są do wynajęcia zaraz na 2. piętrze 4. pokoje, kuchnia, strychem i piwnica. Bliższej wiadomości udzieli Sekretariat Banku. (787)

Do wynajęcia.

W domu Karola Wernera spadkobierców przy ulicy Czarneckiego 1. 12 obok gmachu c. k. Namiestnictwa zaraz, w oficynach na I piętrze 3 pokoje, 2 alkowy, kuchnia, strychem i piwnica [597]

Do wynajęcia! W gmachu Banku kredytowego ulica Jagiellońska 1. 3. są do wynajęcia 3 sklepy w parterze, tudzież pomieszczenie zajmujące całe 2 piętro a składające się z 12 pokoi, salonu, kuchni, piwnicy i strychem, które w danym razie rozdzielone być może. Bliższa wiadomość także na 1 piętrze. [819]

Do wynajęcia od 1 września 5 lub 6 pokoi, kuchnia, jeden pokój dla służby etc. na I piętrze przy ul. Kurnickiej 1. 5a. Wiad. udziela dozorca domu przy ul. Kurnickiej 1. 3. [781]

We wszystkich księgarniach jest do nabycia

POKUTA

POWIEŚĆ

JÓZEFA ROGOSZA

Cena 1-60

Wydawca: Wojciech Maniecki.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Rewskowicz Henryk.

Drukarnia „Kurjera Lwowskiego“.